

Redaktore sleja

— Inese Vaivare,
biedrības "Latvijas Platforma
attīstības sadarbībai" direktore

Mūsdienu pasaulei raksturīga pārrobežu kustība - doties uz citu zemi, pat citu kontinentu, vairs nav ekskluzīva eksotika, bet gandrīz katram pieejama iespēja. To paver dažādas jaunatnes programmas un speciālistu apmaiņas programmas; ārzemēs varam pavadīt gan atvaļinājumus, gan doties piedzīvojumu ceļojumos.

Kaut es esmu bijusi vairākos desmitos valstu dažādos pasaules nostūros, katrs jauns brauciens rada satraukumu par nezināmo - cilvēkiem, tradīcijām, pārvietošanos un situāciju kopumā. Pa šiem gadiem esmu atklājusi tikai vienu recepti - sen izlasītu teicienu par ceļošanu ar atvērtu prātu un sirdi, pēc iespējas neitrālāk un cieņpilnāk uztverot citus cilvēkus un viņu ierāžas.

Šis izdevums ir veltīts specifiskam ceļošanas veidam - līdzdalībai humānās palīdzības sistēmā, iepazīstot valstis un cilvēkus caur palīdzību viņiem krīzes situācijās. Atšķirībā no privātiem braucieniem, šie ir Eiropas Komisijas (EK) finansēti projekti, kuros var iesaistīties tikai caur EK sertificētām organizācijām, kas garantē īpašu sagatavošanu, apmācību un drošību partnervalstī.

Mani personīgi šajā programmā uzrunā, ka tajā ir vieta jebkura vecuma un specialitātes cilvēkam - gan jauniešiem, kam tas var būt pirmais starptautiskais darbs, gan jau ekspertiem, kuri vēlas "ievilkt elpu" vai iegūt specifisku pieredzi.

Visa pasaule šobrīd ir vaļā - izmantojam to! 🌱

Jānis Ķirpītis: Iedvesmoja šrilankiešu uzticēšanās

2005. gadā Jānis Ķirpītis kā GLEN programmas (*Global Education Network of Young Europeans*) brīvprātīgais devās uz Šrilanku, lai piedalītos cunami seku novēršanas projektā. Sākotnējais nolūks pavadīt Šrilankā trīs mēnešus pārauga darbā divu gadu garumā. "Kopā ar projekta partneri Torstenu (*Thorsten*) kārtīgi pastrādājām, lai iegūtu savu aktivitāšu turpināšanai nepieciešamo finansējumu," saka Jānis.

Saprotot cunami. Attēlā redzams, kā daudzus mēnešus pēc cunami skolēni pirmo reizi iegūst informāciju par patiesajiem cunami cēloņiem. GLEN projekts centās apgāzt maldīgos priekšstatus par cunami cēloņu saistību ar monsunu lietus periodu, pīlnmēness fāzi un Okeāna bēgumu. Jānis Ķirpītis, vadot nodarbību skolās par cunami cēloņiem Šrilankas austrumu piekrastē 2005. gadā.

Kas tur toreiz notika?

2004. gada decembra beigās Indijas okeānā notika ļoti spēcīgs cunami, kurš izpostīja vairāku valstu piekrastes, tostarp Šrilankas. Cunami aiznesa cilvēku dzīvības, sagrāva dzīvojamās mājas, iznīcināja ienākumu avotus, izskaloja ceļus, nojauca skolas, piesārņoja dzeramā ūdens akas.

Kāds bija tava brauciena mērķis un tavi pienākumi?

Manas komandas sākotnējais mērķis bija atbalstīt vietējo nevalstisko organizāciju, kura bija sākusi īstenot humānās palīdzības projektus. Liela daļa projektu bija mērķēta uz mājokļu celtniecību - galvenokārt piekrastē, sagrauto ēku vietā.

Mūsu komanda novēroja un secināja, ka daudzi jaunuzceltie, tā dēvētie "pagaidu mājokļi", stāvēja tukši. Izrādījās, ka cilvēki nebija pārvārejuši savas bailes no atkārtota cunami, tādēļ jaunuzceltajos mājokļos piekrastes tuvumā dzīvot negribēja. Cunami pārcietušo piekrastes iedzīvotāju bailes un māņticība izraisīja viltus cunami trauksmes, maldīgus cunami paredzējumus vietējos laikrakstos.

Secinājām, ka iedzīvotāji īsti neizprot cunami cēloņus, tādēļ sākām kampaņu, lai kļiedētu bailes un nepatieso informāciju par atkārtotas traģēdijas tuvošanos. Izstrādājām arī nodarbību par cunami cēloņiem. Sākam braukt uz Šrilankas Austrumu piekrastes skolām,

turpinājums 2. lpp ▶

► turpinājums no 1. lpp

kur vadījumā nodarbības skolotājiem un skolēniem, izplatījām informāciju, kas skaidroja cunami cēloņus.

Vēlāk 2006. gadā man uzticēja Latvijas iedzīvotāju ziedotos līdzekļus cunami seku novēršanai. Par šiem līdzekļiem organizēju divu sākumskolu celtniecību Dienvidaustrumu provincē. Sākumskolu ēkas tur arvien ir un skolas darbojas, par to pats atkārtoti pārliecinājos 2015. gadā, kad turp devos kā producents ar LTV filmēšanas komandu (LTV filma "Šrilanka - Ziloņiem pa pēdām").

Kas tevi motivēja doties uz tūrieni?

Maldīgs priekšstats, ka vienīgā motivācija ir "lai palīdzētu." Protams, ka šī motivācija ir viena no svarīgākajām. Citādi tie bija personīgie izaicinājumi izmēģināt savus spēkus kaut kur tālu prom, eksperimentēt ar sevi nedaudz ekstrēmā vidē, iepazīt kultūru citā pasaules malā, kā arī darīt darbu ar sabiedrisku nozīmi. Laikā, kad devos uz Šrilanku, jutos neiedrīgs Latvijas tolaik strauji plaukstošajā patērētāju sabiedrībā.

Kas tevi pārsteidza, šokēja, iedvesmoja? Vai arī "viss bija tieši tā, kā tu biji iedomājies"?

Iedvesmoja paša spēja pacietīgi novērot Šrilankā notiekošo, mācīties, neizdarīt pārsteidzīgus secinājumus. Iedvesmoja izveidotās attiecības ar turienes cilvēkiem, ar kuriem dzīvoju kaimiņos un ikdienā strādāju. Iedvesmoja šrilankiešu uzticēšanās un manī pieņemšana par savējo. Šokēja, protams, dabas katastrofas – cunami – postošais spēks. Ilgtermiņā pārsteidza, cik ļoti sāļņojos pēc Ziemeļeiropas rudens un ziemas. Pārsteidza kara posts un paša bailes no kara. Šrilankā notika pilsoņu karš un es dzīvoju teritorijā, kurā bieži notika apšaudes starp Šrilankas armiju un teroristiem.

Kam "iekšēji" cilvēkiem, kas dodas palīdzēt, būtu jābūt gataviem?

Jābūt gatavam tā sauktajam "kultūršokam", kurš agrāk vai vēlāk pienāk, kad ilgstoši jāuzturas citā kontinentā, citā kultūrā. Bija lietas, kas ļoti, ļoti atšķīrās no Eiropas kultūras. Piemēram, laika izjūta, punktualitāte. Bet, pro-

Cunami postījumi Šrilankas piekrastē (Thirukkovil, 2005. g.)
Daudzviet Šrilankas austrumu piekraste izskatījās gluži kā cunami dienā. Līdzekļu trūkuma dēļ ēku gruveši nebija novākti. Cunami cietušajiem cilvēkiem tas atgādina traģēdiju un traucē atgriezties uz dzīvi piekrastē. Interesanti, ka attēlā redzamā vieta nebija mainījies arī 2015. gadā.

tams, ir svarīgi doties turp, lai iemācītos un pieņemtu, nevis, lai pārmācītu. Jābūt gatavam strādāt garas dienas, jābūt gatavam uz kompromisiem ar savi un citiem.

Vai un kāpēc tu ieteiktu cilvēkiem iesaistīties humānās palīdzības projektos?

Mūsdienu "viltus ziņu" laikmetā tas noteikti dos nepastarpinātu pieredzi jebkuram humānās

palīdzības projektu dalībniekam. Personīgā pieredze, piemēram, kādas dabas katastrofas seku novēršanas projektā ļaus daudz ko iemācīties un salīdzināt savas zināšanas ar medijos, sociālajos tīklos publicēto informāciju.

Sandra Martinsone: Nekas nav neiespējams

Sandrai Martinsonei ir 37 gadi, piecus gadus no savas dzīves viņa ir veltījusi darbam humānās palīdzības jomā. Jau kopš 2008. gada Sandra dzīvo Lielbritānijā. Patlaban viņa strādā par padomnieci *Ētiskās tirdzniecības iniciatīvā (Ethical Trading Initiative)*; tās mērķis ir izskaust moderno verdzību globālajās piegāžu ķēdēs. Šobrīd Sandra ir bērna kopšanas atvaļinājumā.

— Sandra Martinsone

Runājot par humāno palīdzību vēsturiskā griezumā - no kura laika sākot mēs varam runāt par humāno palīdzību tās mūsdienu izpratnē? Kā un kad tā radās?

Par humānās palīdzības aizsākumu varam uzskatīt 19. gadsimta vidū, kad šveiciešu uzņēmējs un sociālais aktīvis Henrijs Dunants 1859. gadā nolēma mo-

bilizēt palīdzību Solferino kaujā cietušajiem neatkarīgi no viņu tautības. Viņa grāmatā "Solferino atmiņas" tika konceptualizēti divi būtiski principi – neitralitāte un objektivitāte, kas lika pamatus Sarkanā krusta komitejas dibināšanai 1863. gadā un starptautiskajam Humanitārajam likumam. Sarkanais krusts ir lielākā hu-

manitārās palīdzības organizācija pasaulē un aizsargā humanitārisma galveno principu: neitrāla medicīniskā palīdzība cietušajiem konfliktu vai dabas katastrofu rezultātā.

Vēl viena nozīmīga agrīnā humānās palīdzības kampaņa tika īstenota 1876. gadā, kad Ziemeļķīnu piemeklēja liels sausums un bads, kas skāra gandrīz 10 miljonus iedzīvotāju. Starptautiskā naudas vākšanas kampaņa ļāva sniegt palīdzību šiem cilvēkiem.

Šodien tie ir 134 miljoni cilvēku, kam kaut kur pasaulē nepieciešama humānā palīdzība. Diemžēl tikai ap 98 miljoni saņem šo palīdzību. ANO lēš, ka kopējie nepieciešamie līdzekļi humānajai palīdzībai ir vairāk nekā 25 miljardi USD gadā.

Ko īsti ietver sevī jēdziens "humānā palīdzība"?

Humānā palīdzība ir materiāla un loģistiska palīdzība tiem, kas nonākuši grūtībās dabas vai cilvēka radītu katastrofu rezultātā. Tipiskākie krīžu cēloņi ir plūdi, zemestrīces, sausums, kā arī konflikti un kari. Humānā palīdzība parasti ir īstermiņa un tā ilgst, kamēr pati valsts vai tās iedzīvotāji spēj sev palīdzēt.

Starptautiska humānā palīdzība tiek mobilizēta un sniegta tikai tad, kad pati valsts to lūdz. Piemēram, Itālijā vairākkārt pēdējos gados ir bijušas postošas zemestrīces ar visnotaļ lieliem cilvēku upuriem un sagrautu urbāno vidi. Bet ļoti retu reizi tā ir lūgusi starptautisko humāno palīdzību, jo tai ir kapacitāte pašai

Sandras Martinsones kolēģi.

risināt šādas ārkārtas situācijas. Tas izskaidro to, kāpēc visbiežāk par humanitārām katastrofām un naudas vākšanas kampaņām dzirdam par mazāk attīstītām valstīm. Tas nenozīmē, ka šādas katastrofas notiek tikai nabadzīgās valstīs. Vienkārši bagātās valstis parasti pašas spēj ar šādām situācijām tikt galā. Arī nesenie postošie ugunsgrēki Kalifornijā nerezultējās starptautiskā palīdzības kampaņā, lai gan pilnīgi noteikti Sarkanā krusta ASV nodaļa bija aktīvi iesaistīta.

Ir valstis, kas politisku iemeslu dēļ ļoti ierobežo starptautisko humāno palīdzību, īpaši, kad cēlonis ir nevis dabas untumi, bet konflikts vai karš. Pati personīgi saskāros ar šo, vadot humānās palīdzības projektus Sudānā. Tas ir īpaši sarežģīti, jo reizēm tas nozīmē to, ka cilvēki, kam nepieciešama palīdzība, to nevar saņemt nevis tāpēc, ka tā nav pieejama, bet tāpēc, ka viņu valdība to ierobežo.

Humānās palīdzības mērķis pamatā ir glābt dzīvības, mazināt ciešanas un nodrošināt cilvēka cienīgus apstākļus.

Humānā palīdzība ir kā ātrā palīdzība, kas ierodas, lai palīdzētu dzīvību apdraudošā situācijā. Savukārt attīstības palīdzība ir kā veselības profilakse – ilgtermiņa darbs, lai novērstu sistēmiskas attīstības, nabadzības problēmas un lielu nelaimību riskus.

Kā, kad un kāpēc tu pati iesaistījies humānās palīdzības projektos?

Es humanitārajā sektorā strādāju no 2009. līdz 2014. gadam, pievienojoties humanitārajai organizācijai "RedR", kas apmāca starptautisko un vietējo humanitāro organizāciju darbiniekus, dodot tiem būtiskas prasmes un zināšanas, lai sniegtā palīdzība būtu maksimāli efektīva.

Tas ir mīts, ka pietiek ar labu sirdi un vēlmi palīdzēt. Ir nepieciešamas ļoti specifiskas zināšanas, lai kaut vai tā pati pārtikas piegāde un izdalīšana neradītu jaunu mini konfliktu. Ja man kā palīdzības sniedzējam ir atvasta pārtika 100 cilvēkiem, bet mani sagaida 500, kā to tagad izdalīt? Kam dot priekšroku? Kā to izdalīt, lai cilvēki nesakautos savā starpā? Humāno krīžu apstākļos, kad cilvēks dzīvo bailēs par savu izdzīvošanu, palīdzības sniedzējiem ir jābūt ļoti ziņoņiem par loģistiku, cilvēktiesībām, starptautiskajiem

normatīvajiem aktiem attiecībā uz humāno palīdzību, drošību, psiholoģisko veselību, projektu vadīšanu, komunikāciju, bēgļu nometņu menedžmentu, profesionālo atbildību – un es vēl nebūt neesmu uzskaitījusi visu.

Mani vienmēr ir interesējusi Āfrika. Maģistra studiju laikā padziļināti studēju attīstības politiku, politekonomikas jautājumus tieši attīstības valstu kontekstā, tāpēc esmu pateicīga, ka guvu iespēju to iepazīt caur šo darbu.

Kādi bija tavi pienākumi?

Es strādāju par starptautisko humāno palīdzības projektu un programmu koordinatori un vadītāju. Lielu daļu no manas ikdienas man bija jāpavada birojā pie datora, rakstot projektu pieteikumus starptautiskiem donoriem, rakstot saturiskās un finanšu atskaites, sekojot projekta mērķu izpildei un kvalitātei. Taču manos pienākumos ietilpa arī regulāras vizītes uz mūsu projektu valstīm, atbalsta sniegšana tajās bāzētajiem kolēģiem, darbu izpildes un to kvalitātes monitorings, tikšanās ar starptautiskajiem donoriem, partnerattiecību veidošana. Neskatoties uz to, ka nebiju tā sauktais "lauka darbinieks" ("field worker"), ikdienā es daudz vairāk laiku pavadīju, sarunājoties ar kolēģiem mūsu projektvalstīs – Pakistānā, Haiti, Sudānā, Dienvidsudānā, Kenijā, Jordānijā, Turcijā un citās – nevis ar tiem, kas manā Londonas birojā sēdēja pie blakus galdā. Nezinu, kā humānās palīdzības koordinēšana notika, pirms tika radīts Skype.

Bieži vien darba diena bija ļoti gara, jo bija jāstrādā ar projektiem ļoti dažādās laika zonās: kad Londonā ir rīts, Pakistānā jau ir pēcpusdiens un nereti bija jākārtoto steidzami jautājumi, mājās brokastojot. Savukārt, kad Londonā ir vakars un dodamies mājās, Haiti ir tikai dienas pirmā puse. Līdz ar to vakariņu laikā nereti bija jārisina steidzami jautājumi ar Haiti kolēģiem.

Mans pirmais brauciens uz Āfriku bija uz Sudānu. Vēlāk esmu vairākkārt apmeklējusi arī Dienvidsudānu, Keniju, Jordāniju un Turciju.

Vai un kāpēc tu citiem ieteiktu iesaistīties?

Humānās palīdzības darbs – tā ir cilvēciņas skola. Tas ir darbs, kura pamatā ir princips, ka mēs visi esam vērtīgi neatkarīgi no

rases, ādas krāsas, tautības, ienākumiem, dzimuma, vecuma un etniskās piederības. Tas ir darbs, kas ļauj ieraudzīt to, cik saistīta ir pasaule. Tas, kas notiek Latvijā un Eiropā, kādus likumus mēs pieņemam attiecībā uz tirdzniecību, ekonomiku, nodokļiem, cilvēktiesībām, migrāciju, attīstības palīdzību, klimata pārmaiņām burtiski un tiešā veidā ietekmē to, kā cilvēki dzīvo, piemēram, Dienvidsudānā. Mēs nevaram tāpēc būt aroganti un vienaldzīgi, un nedomāt par to, kā cilvēki dzīvo citur. Mums ir jābūt daudz līdzatbildīgākiem un godīgākiem, jāapzinās, kāda ir Rietumvalstu ietekme uz citu valstu attīstību. Konkurence ir laba lieta, kamēr tā neatņem citām valstīm spēju kļūt patstāvīgām.

Tas ir arī darbs, kas iemāca nepadoties. Nereti, risinot problēmas, plāns A nenostādā. Tāpēc

ir vienmēr jābūt gatavam izgudrot un īstenot plānu B, C, D, E, lai sasniegtu uzstādītos mērķus. Tas man tagad ir asinīs – nekas nav neiespējams, ja ļoti grib un vajag.

Kas ir būtiskākais, kas jāņem vērā, iesaistoties šāda tipa projektos?

Lai varētu veiksmīgi strādāt humānās palīdzības laukā, ir jāatmet aizspriedumi un bailes. Ir jāapbruņojas ar fleksibilitāti, radošumu, atvērtību cilvēkiem un citām kultūrām, valodai; jābūt gatavam strādāt garas darba stundas un dzīvot ļoti pieticīgos apstākļos. Ir jārēķinās arī ar lielu ziedošanos – tas nebija darbs, kas sākas 9 no rīta un beidzas 5 vakarā. Ir nemitīgi jābūt profesionālam. Kļūdas humānās palīdzības laukā maksā dzīvības. 🌱

Kā humānās palīdzības sniegšanā ir iesaistīta Eiropas Savienība?

Eiropas Savienības dalībvalstis un Eiropas Savienības institūcijas ir vieni no nozīmīgākajiem humānās palīdzības sniedzējiem pasaulē. Humāno palīdzību saņem cilvēki, kas nonākuši smagā situācijā cilvēku darbības vai dabas katastrofu rezultātā – viņiem ir nepieciešama pajumte, pārtika, ūdens, medikamenti, veselības aprūpe. Palīdzība tiek sniegta visiem, kam tas ir nepieciešams, neatkarīgi no viņu etniskās piederības, reliģiskajiem uzskatiem, dzimuma, vecuma un politiskās pārliecības.

Eiropas Komisija šādu palīdzību sniedz kopš 1992. gada, atbalstot cilvēkus vairāk nekā 110 valstīs. Ikgadējais Eiropas Komisijas humānās palīdzības budžets ir apmēram 1 miljards eiro; tas ļauj nodrošināt atbalstu nekā 120 miljoniem krīzes skartajiem cilvēkiem gadā. Arī šobrīd tādās krīzes skartās vietās kā, piemēram, Sīrija, Dienvidsudāna, Jemena un Ukraina strādā Eiropas Savienības dalībvalstu darbinieki un brīvprātīgie. 🌱

Leila Mazluma: Es vēlējos izaugt kā personība

— Leila Mazluma

Leila Mazluma strādā nevalstiskā organizācijā GVC, tā ir dibināta Boloņā (Itālija) jau 1971. gadā. Organizācijas mērķis ir veidot labāku un drošāku pasauli, tāpēc tā ne tikai organizē seminārus un citas izglītojošas aktivitātes, bet ir iesaistījies arī humānās palīdzības sniegšanas projektos, kas pavisam praktiskā līmenī rūpējas par krīzē nonākušiem cilvēkiem. Leila GVC strādā kopš 2013. gada. Šobrīd viņa ir viens no tiem cilvēkiem, ko mēdz dēvēt par “lauka darbiniekiem” (“field worker”), jo viņas ikdiena ir cieši saistīta ar krīzē nonākušajiem cilvēkiem.

Kādi ir tavi ikdienas pienākumi?

Es atbildu par datu apkopšanu, reģistrēšanu un pārraudzīšanu. Tas ietver arī ikdienas anketēšanu un novērtējumu gatavošanu. Es sadarbojos gan ar zemes īpašniekiem, gan citiem “atslēgas cilvēkiem”, gan arī veidoju attiecības ar vietējām kopienām. Es izvērtēju individu, ģimeņu un kopienu reālās vajadzības un strādāju pie tā, lai viņi saņemtu adekvātu atbalstu no GVC vai no citām organizācijām.

Es veicu ārkārtas gadījumu izvērtēšanu, piemēram, iepazīstos ar nesen atbraukušo ģimeņu situāciju, apzinu, kāds ir to mājvietu stāvoklis – vai tās ir nodegušas, vai tās ir izpostītas dabas katastrofas rezultātā.

Atbildu par to, lai cilvēki saņemtu tiem nepieciešamo palīdzību – un to, kas ir nepieciešams, ļauj uzzināt apkopotie dati. Pār-

raugu to darbu kvalitāti, kas tiek veikta šajā palīdzības posmā. Ja redzu, ka darbu veikšanas komandai ir nepieciešams apspriest problēmas, kas radušās, veicot darbus, koordinēju šo procesu.

Vai vari aprakstīt, kāda ir tava tipiskā darba diena?

Dodos veikt izvērtējumu, vai anketēšanā iegūtie dati atbilst realitātei. Pārbaudu, vai palīdzība patiešām ir nepieciešama. Pārliecinos, kāda ir esošā situācija tur, kur esam jau snieguši palīdzību. Par visu, ko esmu noskaidrojis, sniedzu ziņojumu koordinatoram.

Kādas prasmes ir nepieciešamas, lai veiktu šādu darbu?

Ir jāpārzina humanitārās palīdzības pamatprincipi, ir īpaši princips “Nekaitēt”. Jāsaprot, kāda veida atbalstu nodrošina konkrētajā teritorijā esošās nevalstiskās organizācijas. Ir jābūt tīri tehnis-

ka rakstura zināšanām, kā izvērtēt situāciju un identificēt vajadzības. Jābūt labām komunikācijas un cilvēku pazīšanas prasmēm, lai spētu iegūt vietējās kopienas uzticību. Jābūt labām darbaspējām, jo jāstrādā ir ilgas stundas un jāpaveic ļoti daudz.

Kāpēc tu nolēmi strādāt humanitārās palīdzības sniegšanas jomā?

Es vēlējos izaugt kā personība. Dziļāk iepazīt bēgļus, kas bēg no kara, mācīties no viņu pieredzes. Palīdzēt cilvēkiem, ne tikai materiālās palīdzības nozīmē, bet arī sniedzot emocionālu atbalstu. Gribēju palīdzēt bēgļiem mainīt viņu dzīves, uzlabot tās.

Kādas attiecības ir izveidojušās starp tevi un tiem, kam GVC sniedz palīdzību?

Es ļoti nopietni strādāju, lai panāktu savstarpēju uzticēšanos, lai

palīdzības saņēmēji būtu droši, ka pret viņiem izturas godīgi un palīdzība, kas tiek sniegta, ir maksimāli adekvāta. Viņi man uzticas un zina, ja būs kaut kas nepieciešams, es darišu visu, lai viņi saņemtu labāko iespējamo palīdzību.

Kas ir tavā darbā labākais un kas – sliktākais?

Labākais: es patiešām spēju uzlabot bēgļu dzīves apstākļus. Sliktākais: dažreiz ir jāpieredz, ka mēs nespējam palīdzēt. Piemēram, nepietiekamā finansējuma dēļ.

Vai turpināsi strādāt šajā jomā arī nākotnē?

Jā, protams. 🌱

Intervija sagatavota, balstoties uz materiālu no interneta vietnes <http://www.gvc-italia.org>.

Kā ikviens no mums var iesaistīties humānās palīdzības darbā?

Eiropas Savienības Palīdzības brīvprātīgo iniciatīva (*EU Aid Volunteers initiative*) sniedz iespēju Eiropas Savienības pilsoņiem un ilgtermiņa rezidentiem palīdzēt humanitārās krīzes skarto valstu cilvēkiem. Iniciatīva tiek īstenota ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm – katrā no tām ir sertificētas organizācijas, kas zina, kā veikt dalībnieku atlasī, kā apmācīt atlasītos dalībniekus, kā sniegt tiem nepieciešamo atbalstu.

Latvijā šādu sertifikātu pagaidām ir ieguvusi tikai viena organizācija – “Esi labs”, taču šādas iespējas ir arī citām nevalstiskajām organizācijām. Ja patlaban lasi šo un saproti, ka arī tava organizācija labprāt vēlētos iesaistīties Eiropas Savienības Palīdzības brīvprātīgo iniciatīvas īstenošanā, sazinies ar LAPAS, rakstot uz e-pastu lapasinfo@gmail.com.

Ja esi nolēmis iesaistīties iniciatīvā kā brīvprātīgais, tev tiks

nodrošināta atbilstoša apmācība. Tiesa, pirms tam iniciatīvas pārstāvji izvērtēs tavu līdzšinējo pieredzi un prasmes, lai saprastu, vai un kā vari būt noderīgs. Kā uzsver iniciatīvas īstenotāji, nepieciešams ir visdažādāko profesiju pārstāvju atbalsts. 🌱

Lai uzzinātu vairāk par programmu un šī brīža vakancēm, meklē informāciju šeit: <https://ej.uz/nyj9>

Jautājumi diskusijai

- Kādas humānās krīzes varētu skart Latviju, kad mums būtu jālūdz citu valstu palīdzība?
- Kādas vērtības sevi ietver globālā humānā palīdzība?
- Kādām īpašībām jāpiemīt cilvēkam, lai iesaistītos humānās palīdzības projektos?
- Ko var cilvēks iegūt, piedaloties šādos projektos?
- Kādi ir humānās palīdzības projektu izaicinājumi?

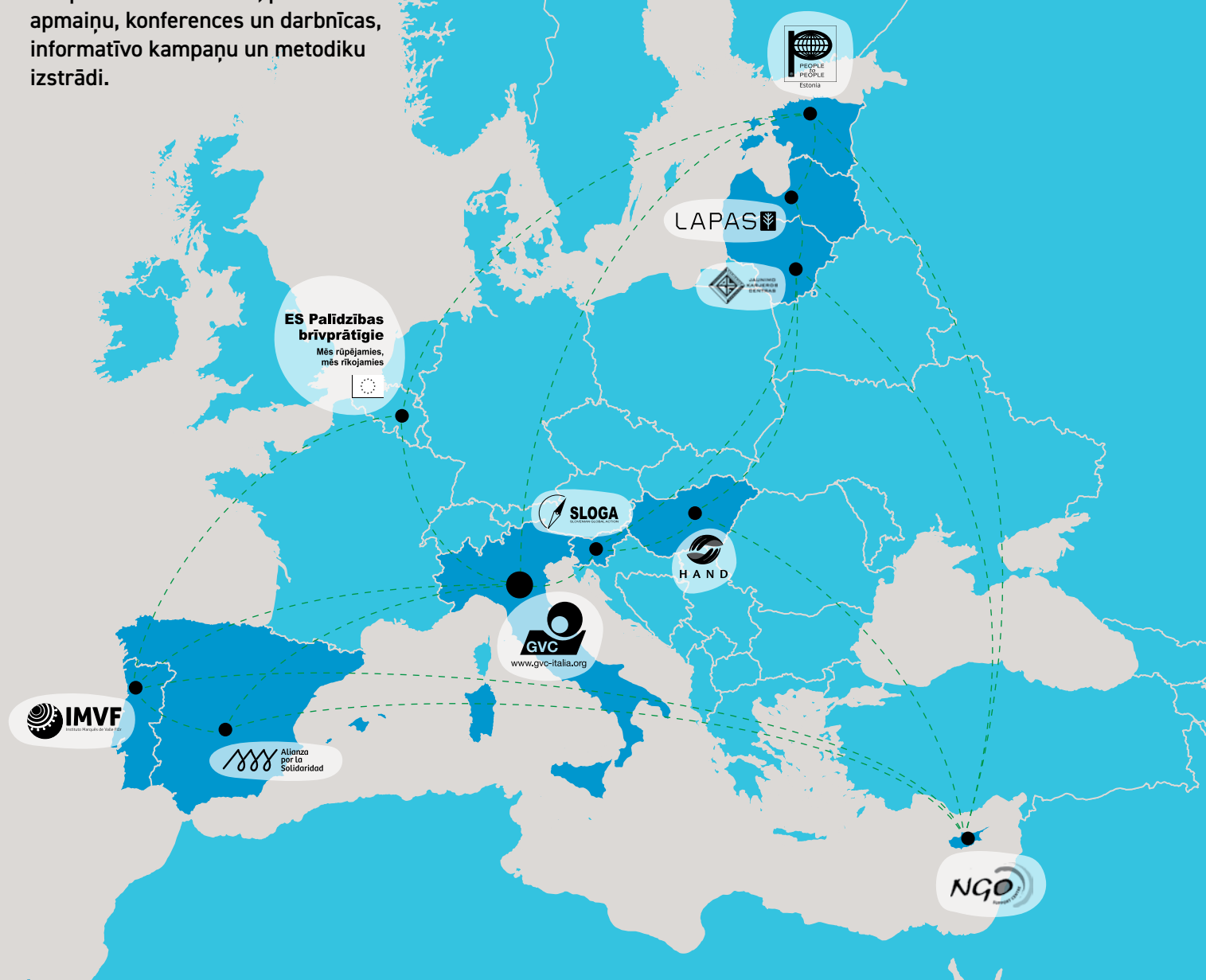
f 🐦 📺 @LAPAS_LV | www.lapas.lv

LAPAS | Ārlietu ministrija | www.gvc-italia.org | VAIRĀK UN LABĀK | EU Aid Volunteers We Care, We Act | Alliance for Solidarity | H.A.N.D. | IMVF | www.euvolunteerportal.org | https://webgate.ec.europa.eu/echo/eu-aid-volunteers_en | [#EUAidVolunteers](https://www.facebook.com/EUAidVolunteers)

Par izdevuma saturu atbild "Latvijas Platforma attīstības sadarbībai". Izdevums tapis ar Eiropas Komisijas un LR Ārlietu ministrijas atbalstu. Izdevumā izmantoti fotoattēli no Sandija Semjonova, Jāņa Ķirpiša, Sandras Martinsones un Ineses Vaivares privātajiem arhīviem, un no interneta vietnes <http://www.gvc-italia.org>.

VAIRĀK UN LABĀK ES PALĪDZĪBAS BRĪVPRĀTĪGIE

LAPAS kā sadarbības partneris GVC kopā ar vēl 8 partnerorganizācijām īsteno projektu 38 Eiropas NVO kapacitātes stiprināšanai humānās palīdzības aktivitātēm un brīvprātīgo iesaistei: vietējās un starptautiskās mācības, pieredzes apmaiņu, konferences un darbnīcas, informatīvo kampaņu un metodiku izstrādi.

Lasi vairāk un piedalies:

www.euvolunteerportal.org
https://webgate.ec.europa.eu/echo/eu-aid-volunteers_en
✉ volunteers@gvc-italia.org   #EUAidVolunteers

Programmas ieviešanas atbalsts Latvijā:

 Latvijas Platforma attīstības sadarbībai
<http://lapas.lv/lv/musu-darbi/aktualie-projekti/humanitara-palidziba>

EU Aid Volunteers
We Care, We Act

Foto: Sandijs Semjonovs

Kā ES Palīdzības brīvprātīgo programmā var iesaistīties NVO?

Ja tu darboies Eiropas nevalstiskajā organizācijā, kas atbalsta attīstību ārpus Eiropas Savienības, un atbilsti kādai no šīm kategorijām

- bezpeļņas nevalstiskā organizācija, kas reģistrēta Eiropas Savienībā,
- publisko tiesību subjekts ar tiesībām darboties civilo tiesību jomā,
- Sarkanā Krusta un Sarkanā Pusmēness kustības nacionālā daļa vai starptautiskā federācija,

tad tavai organizācijai ir izcila kvalifikācija, lai iegūtu ES palīdzības brīvprātīgo sertifikāciju un kļūtu par nosūtītāju brīvprātīgajiem humānās palīdzības misijās.

Lai iesaistītos programmā, tavai organizācijai ir jāatbilst 18 standartiem šādās jomās: drošība, vadība un brīvprātīgo darba novērtējums.

Organizācijai ir jāizstrādā stratēģiskais plāns un atbilstošas procedūras negadījumu novēršanai, jāspēj tikt galā ar negadītiem notikumiem, jānodrošina darbinieku drošība.

Tai ir jānodrošina efektīva kandidātu identifikācija un atlase, līdztiesīga un godīga pieeja iespējām, ko nodrošina ES palīdzības brīvprātīgo programma; politika, kas nodrošina likumam atbilstošu brīvprātīgās personas datu aizsardzību; brīvprātīgā sagatavošana pirms aizbraukšanas un pārbaudes posms, kur tas ir attiecināms; līgums, kas nosaka pienākumus un atbildību, atbilstošus dzīves apstākļus brīvprātīgajiem visu līguma laiku.

Lai nodrošinātu atbilstošu rīcību sadarbības periodā ar brīvprātīgo, organizācijai ir jāsekmē ētikas kodeksa pieņemšana, kopīgu mērķu noteikšana un to sasniegšanas novērtēšana, noslēguma novērtējuma atskaite, kas kalpos par vadlīnijām brīvprātīgajiem, kurās jomās viņu darbība nākotnē ir jāuzlabo.

LAPAS mājas lapā lapas.lv tu atradīsi plašāku informāciju par ES Palīdzības brīvprātīgo programmu –

- video, kurā īsi kopsavilkta būtiskākā informācija par ES palīdzības brīvprātīgo programmu,
- rokasgrāmatu, kurā sniegta detalizēta informācija, kas attiecas uz programmu,
- noderīgas prezentācijas un paraugus.

Ja nepieciešams, LAPAS var sniegt tavai organizācijai atbalstu sertifikācijas procesā – sazinies ar mums, sūtot epastu uz lapasinfo@gmail.com.

Kā ES Palīdzības brīvprātīgo programmā var iesaistīties brīvprātīgie?

Ja esi nolēmis iesaistīties iniciatīvā kā brīvprātīgais, tev tiks nodrošināta atbilstoša apmācība. Tiesa, pirms tam iniciatīvas pārstāvji izvērtēs tavu līdzšinējo pieredzi un prasmes, lai saprastu, vai un kā vari būt noderīgs. Kā uzsver iniciatīvas īstenotāji, nepieciešams ir visdažādāko profesiju pārstāvju atbalsts.

Lai iesaistītos programmā, tev ir jābūt pilngadīgam ES dalībvalstu pilsonim (vai arī ilgtermiņa rezidentam). Tev ir jāreķinās, ka tas būs pilnas slodzes darbs. Īsākais darba veikšanas termiņš var būt 1 mēnesis, savukārt ilgākais – 18 mēneši. Darba veikšanas laikā tev tiks nodrošināta mājvieta, segtas transporta izmaksas un apdrošināšana, kā arī tu saņemsi dienas naudu, lai varētu nodrošināt savas ikdienas vajadzības. Tāpat arī tu saņemsi padziļinātu apmācību, ja tas būs nepieciešams darba veikšanai.

Lai uzzinātu vairāk par programmu un šī brīža vakancēm, meklē informāciju šeit <https://ej.uz/nyj9>, savukārt LAPAS mājas lapā vari iepazīties ar video, kuros brīvprātīgie dalās ar saviem pieredzes stāstiem.